

Palais de la Nation
Senat,

Het Paleis
der Natie II

Inhoudstafel

D
E
E
L

HOOFDSTUK I 1883-1900.....	21
De brand.....	23
6 december 1883.....	23
De slachtoffers.....	27
Een analyse.....	28
De enquête.....	30
De heropbouw.....	34
De nieuwe vergaderzaal.....	40
Het kostenplaatje.....	54
Het verhaal van de bliksemafleiders.....	56
Het standbeeld van Leopold I.....	62
De beelden in de grote vestibule.....	65
Een nieuwe troon.....	68
Besparingen ten spijt.....	74
De inauguratie van de nieuwe zaal.....	75
De sun-burners in de Senaat.....	78
Diverse werken vanaf 1886.....	82
De saga van de elektrische verlichting.....	82
De verwarming in de Senaatszaal – een intermezzo.....	88
Een kleine decoratieve discussie.....	90
Perikelen in de vergaderzaal van de Kamer.....	92
De opluistering van de Senaatszaal.....	94
Nieuwe problemen met de verwarming in de Senaat.....	99
Lenoir versus Otto.....	103
De verwarming in de Kamer – een tweede intermezzo.....	104
Veiligheid en uitbreidingen.....	107
De neutrale zone.....	107
Uitbreiding van de Senaatszaal.....	110
De elektrische verlichting in de Senaat.....	114
De verlichting van de voorgevel van het Paleis der Natie.....	117
Sinistere fantomen.....	118
NOTEN.....	121
HOOFDSTUK II 1901-1920.....	133
De Senaatszaal.....	135
Een nieuwe en latere uitbreiding van de Senaatszaal.....	135

De aanvulling van de portrettengalerij	154
De inauguratie van de vernieuwde Senaatszaal	160
Gemeenschappelijke initiatieven	162
De queeste naar meer veiligheid – eerste aanzet	162
Naar een gezamenlijke bibliotheek	164
Gemeenschappelijke terrasperikelen anno 1906.....	167
Zoektocht naar uitbreiding.....	170
Restaurant en ambtswoning in de Kamer:	
het dilemma van een gebrek aan ruimte?	170
De overdracht van de lokalen van Wetenschappen en Kunst –	
fase 1	175
Een nieuwe kleine aanpassing in de vergaderzalen	
van de Senaat en van de Kamer	177
De periode 1914-1918.....	181
NOTEN	187
HOOFDSTUK III 1921-1940	195
Enkele opmerkelijke realisaties	197
De Senaatszaal: exponentiële uitbreiding	
ten gevolge van een niet aflatende toename der Senatoren	197
De voortuin aan de Wetstraat:	
van onbegrensd plein tot symmetrisch plantsoen.....	199
Enkele seriële "kleine" aanpassingen	218
Over de oorsprong en het nut van lokalen:	
een klein "historisch" geschil	226
Over veiligheidsmaatregelen en brandbeveiliging.....	231
Innovatie en uitbreiding.....	233
Een belangrijke innovatie:	
simultaanvertaling in Kamer en Senaat	233
De overdracht van de lokalen van Wetenschappen en Kunst –	
fase 2.....	242
NOTEN	255
HOOFDSTUK IV Wereldoorlog II en de naoorlogse periode.....	263
De oorlog en erna	265
Bezetting en bevrijding.....	265
Naoorlogse werken in de Kamer en overheveling	
van het hotel van de minister van Openbaar Onderwijs	278
En verder in de Senaat	284
Nieuwe gezamenlijke initiatieven	287
En nog één en ander over veiligheid en beveiliging	
van het Paleis der Natie	287

	De introductie van het elektrisch stelsysteem in Kamer en Senaat	288	
	NOTEN	297	
D E E L	HOOFDSTUK V 1955-1980	315	
	Nieuwe uitbreidingen	317	
	Een nieuwe constructie in de Kamer van volksvertegenwoordigers	318	
	De overheveling van de lokalen van het ministerie van Buitenlandse Zaken naar de Senaat en de gefaseerde verbouwing ervan (Voorzitterschap)	332	
	De opsmuk van de wandelgang achter de Senaatszaal	344	
	Verbeteringswerken en bouw van een bijkomende verdieping in de Quaestuurvleugel van de Kamer	346	
	De laatste inlijving en de verbouwing van een deel van het Paleis der Natie door de Kamer van volksvertegenwoordigers	358	
	Een groots opgezet maar niet gerealiseerd parkingproject	362	
	Intra muros en extra muros	372	
	De verwerving van het gebouw van de Spoorwegen – een kort en toch langdurig verhaal	372	
	Aanpassingen aan de koffiekamers	386	
	Een doorgang voor de Cultuurraden	393	
	Van zaal "de la 2 ^e section" tot zaal "Van Acker"	396	
	Verwerving anno 1980 door de Senaat en inrichting van een deel van de lokalen van het ministerie van Binnenlandse Zaken (Leuvenseweg 1, 3 en 5)	398	
	Op weg naar meer veiligheid	407	
	NOTEN	415	
		HOOFDSTUK VI 1981–1990	425
		In de schaduw van de grote verbouwing	427
		De verbouwing van het Huis van de Parlementsleden en de bouw van een parking	427
		De parlementaire parking – een gemiste appendix	468
		Het lot en de peripetieën van de Congreszaal	471
		Regent en bibliotheek	476
		De verhuizing van de oude bibliotheek: van eenvoudige consensus naar een langdurig en moeizaam verhaal	476
	Het Regentgebouw: van huur tot aankoop	486	
	Aanpassingen in de jardin d'hiver	488	
	Het Regentgebouw, een synoptische historiografie	491	

De automatisering en het herstel van de hekken van het Paleis der Natie	496
Drang naar en vooral nood aan modernisering	499
De verbouwing van zaal 5 en de herinrichting van het Voorzitterschap van de Kamer.....	500
Bouw van de Europazaal	513
De uitbreiding van zaal D van de Senaat.....	517
De bouw van de Internationale zaal.....	520
De inrichting van een ontvangstzaal in het peristyle.....	526
NOTEN	529
 HOOFDSTUK VII 1991-2010	 541
Nieuwe gebouwen 1991-1999	543
De "zachte" herinrichting van de vergaderzalen van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat	543
"Daens" (1991).....	568
Omtrent pleinen en geschenken (1991).....	570
2000 en de toekomst.....	576
De belofte	576
De verwerving en de verbouwing van het Hertoggebouw.....	583
Van simpel kantoor tot shop of boetiek.....	598
NOTEN	603
 EPILOOG.....	 611
 BEKNOPTE BIBLIOGRAFIE	 627
 BIOGRAFISCH REGISTER	 633

Gebruikte afkortingen

AK	Archief Kamer van volksvertegenwoordigers	MF	Microfilms
ARA	Algemeen Rijksarchief	OW	Ministerie van Openbare Werken
AS	Archief Senaat	PDK	Parlementaire documenten Kamer
BG	Burgerlijke Gebouwen	PDS	Parlementaire documenten Senaat
BPB	Bibliotheek Parlement België	PHK	Parlementaire handelingen Kamer
BS	Belgisch Staatsblad	PHS	Parlementaire handelingen Senaat
KIK	Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium	SAB	Stadsarchief Brussel
KVV	Kamer van volksvertegenwoordigers	SOMA	Studie-en documentatiecentrum Oorlog en hedendaagse Maatschappij